

Resultaten 2017

Perspresentatie

Maurice Oostendorp, directievoorzitter
Annemiek van Melick, CFO

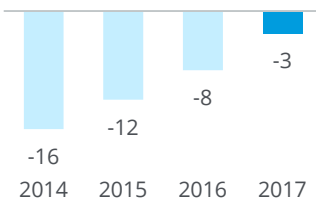
1. Bankieren met de menselijke maat

Uitvoering van onze missie 'Bankieren met de menselijke maat' leidde tot vooruitgang bij het realiseren van de gedeelde waarde doelstellingen

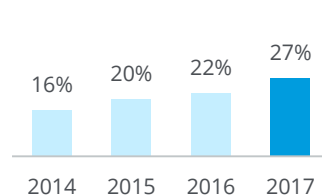
Klant

De klantgewogen Net Promoter Score steeg naar -3; bij een marktaandeel in nieuwe betaalrekeningen van 20% steeg het aantal betaalrekeningklanten naar 1,4 miljoen

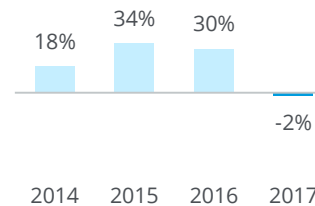
Maatschappij

De klimaatneutrale balans steeg naar 27%; de Volksbank introduceert als 1^e bank een kwantitatieve doelstelling voor financiële weerbaarheid van klanten

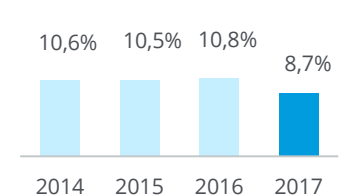
Werknemer

De betrokkenheid (7,6) en bevlogenheid (7,4) bleven op peil maar de medewerker NPS liet, met name door de geplande personeelsreductie, een daling zien naar -2

Aandeelhouder

Het gecorrigeerd rendement op eigen vermogen, gebaseerd op een zeer solide kapitaalpositie, lag met 8,7% boven de doelstelling van 8%

Introductie doelstelling voor financiële weerbaarheid

Als bank willen wij een dienstverlening aan klanten bieden die gericht is op een toename van hun financiële weerbaarheid

- Als eerste bank in Nederland introduceren wij met de Barometer Financiële Onbezorgheid een objectieve, kwantitatieve doelstelling die aangeeft in welke mate wij succesvol bijdragen aan het financieel weerbaar maken van onze klanten
- Uit onderzoek, verricht door GfK onder 1.371 Nederlanders, blijkt dat veel mensen zich wel financieel weerbaar voelen, maar zich tegelijkertijd zorgen maken over hun financiële toekomst
- Onze doelstelling is dat in 2020 meer dan 50% van onze klanten aangeeft dat de bank voor hen klaarstaat op het moment dat er sprake is van financiële zorgen. Bij de eerste meting gaf 40% van onze klanten aan dit te merken

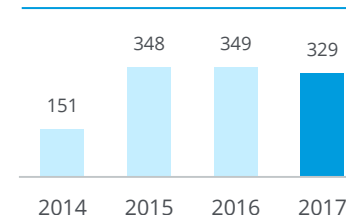
Om de lancering van onze nieuwe doelstelling kracht bij te zetten zullen wij in het tweede kwartaal van 2018 een symposium organiseren waar wij ons met wetenschappers, politici, opiniemakers en ervaringsdeskundigen buigen over de vraag: hoe maken we Nederlanders financieel weerbaar en onbezorgder?

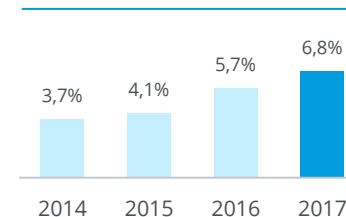
De Volksbank rapporteert over 2017 een nettowinst van € 329 mln

- **Nettowinst** daalde licht tot € 329 mln (-6%)
- **De gecorrigeerde nettowinst** daalde tot € 316 mln (-16%), hoofdzakelijk gedreven door een lagere netto vrijval van voorzieningen voor leningen
- **Netto rentebaten** waren fractioneel lager op € 924 mln (-1%); rentemarge verbeterde naar 1,50% (+2bps)
- **Operationele lasten** daalden met 6%; gecorrigeerde operationele lasten daalden licht met 1%, ondanks hogere dotaties aan niet-kredietrisico gerelateerde voorzieningen
- **Hypotheekportefeuille** groeide met € 1,0 mrd naar € 45,9 mrd; marktaandeel nieuwe hypothekeen steeg tot 6,8% van 5,7% in 2016
- **Particuliere hypothekeen in achterstand** daalden verder tot € 559 mln, 1,2% van de totale particuliere hypothekeen (-30bps)
- **Tier 1-kernkapitaalratio** steeg tot 34,1%; de leverage ratio steeg tot 5,5%
- **Het gecorrigeerd rendement op eigen vermogen** van 8,7%, gebaseerd op een zeer solide kapitaalpositie, lag boven onze doelstelling van 8%
- **Voorgestelde dividenduitkering** over 2017 van € 190 mln, corresponderend met een payout ratio van 60% (2016: € 135 mln; 41%)

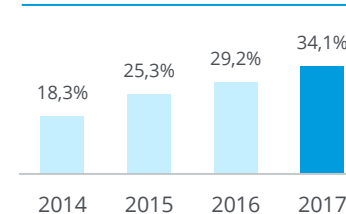
Nettowinst

Marktaandeel nieuwe hypothekeen

Tier 1-kernkapitaalratio

Strategische pijler 1: Versterking van onze maatschappelijke identiteit

Sinds januari 2017 zijn we gestopt met het uit handen geven van vorderingen van klanten aan incassobureaus. Vanaf 2018 halen we ook actief klanten terug van wie de vordering al in een eerder stadium is overgedragen aan een incassobureau. Ook in moeilijke tijden willen wij er zijn voor onze klanten

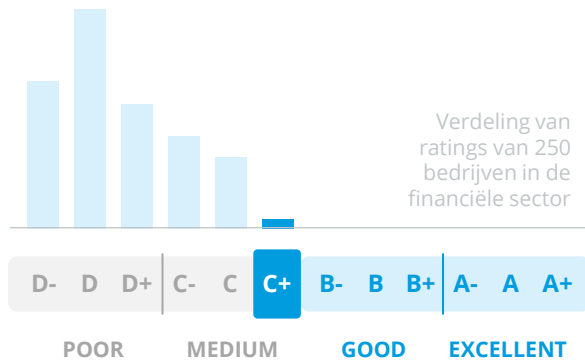

Het afgelopen jaar hebben we diverse initiatieven ontplooid om, door een onderscheidende dienstverlening, onze maatschappelijke identiteit te versterken

- Gestopt met het uit handen geven van vorderingen op klanten aan incassobureaus
- Pilot gestart om financieel adviseurs meer bevoegdheid te geven om hypotheek te accepteren; zij kennen de klant immers het best
- Begonnen met actief 1-op-1 benaderen van klanten met een aflossingsvrije hypotheek die potentieel het meest kwetsbaar zijn; we trachten klanten zo goed mogelijk inzicht te geven in de betaalbaarheid van hun hypotheek en bespreken mogelijke acties die hen kunnen helpen om rustig te blijven wonen
- Inspelend op PSD2 introduceren wij een hoofdschakelaar waarmee klanten het doorgeven van betalingsgegevens aan derden te allen tijde uit of aan kunnen zetten
- Meer dan 60 interne workshops gegeven met als doel het denken en doen van onze medewerkers te richten op bankieren met de menselijke maat

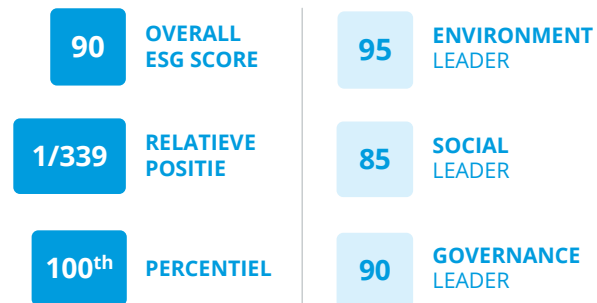
ESG-ratings van de Volksbank

Oekom research: De Volksbank in top 3 binnen financiële sector

- In februari kende oekom de Volksbank een C+ rating toe. Daarmee behoort de Volksbank tot de drie leiders in de financiële sector. Volgens oekom weerspiegelt de score 'de integratie van duurzame en sociale aspecten in de bedrijfsvoering en het beleid van de Volksbank'.
- Het Duitse oekom research waardeert bedrijven wereldwijd op hun duurzame investeringsbeleid

Sustainalytics: De Volksbank 1ste van 339 geanalyseerde banken

- In juli 2017 kreeg de Volksbank de eerste plaats in de lijst van 339 banken wereldwijd die Sustainalytics analyseerde
- De hoge score van de Volksbank – 90 van 100 – is volgens Sustainalytics onder andere een waardering voor het feit dat zij het duurzaamheidsbeleid van ASN Bank overneemt
- Sustainalytics doet wereldwijd onderzoek naar het beleid van bedrijven op het gebied van onder meer duurzaamheid en corporate governance

Strategische pijler 2: Vereenvoudiging en verbetering van de efficiency van onze bedrijfsvoering

Initiatieven om onze bedrijfsvoering en dienstverlening te vereenvoudigen en verbeteren verlopen volgens planning

- De initiatieven zijn vooral gericht op 'straight through processing', verdergaande digitalisatie, optimalisatie van ondersteunende functies, verdere automatisering en optimalisatie van IT-processen en matiging van ons beloningsbeleid
- We verwachten dat het aantal arbeidsplaatsen in de komende jaren met 800 à 900 afneemt
- In 2017 is de topmanagementstructuur vereenvoudigd. Het aantal senior managementfuncties zal in de periode tot 2020 van 47 naar circa 30 worden teruggebracht
- Vanaf 2018 zal ook het aantal overige managementfuncties afnemen, in lijn met de afname van het totaal aantal arbeidsplaatsen

Eind 2016 hebben we aangegeven dat we verwachten dat het aantal arbeidsplaatsen de komende jaren met 800 à 900 afneemt. Ongeveer de helft daarvan betreft onze vaste bezetting. Als gevolg van natuurlijk verloop en door proactief in gesprek te gaan met medewerkers van wie de functie mogelijk komt te vervallen, lopen we daarin nu op schema.

Strategische pijler 3: Als slimme toepasser innoveren

Eén-Tweetje. Op dit platform kunnen klanten met al hun financiële vragen bij één contactpersoon naar eigen keuze binnen de bank terecht. Hiermee geven we concreet invulling aan 'bankieren met de menselijke maat'. Na een succesvolle pilot bekijken we nu hoe we dit project verder kunnen ontwikkelen en uitvoeren

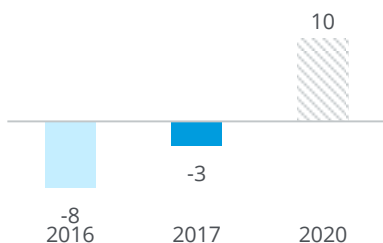

Ons standpunt ten aanzien van privacy is bij zowel PSD2 als toepassingen van Artificial Intelligence (AI) duidelijk. De data zijn en blijven van de klant en worden alleen ingezet mét zijn of haar instemming en alleen ten faveure van specifieke dienstverlening

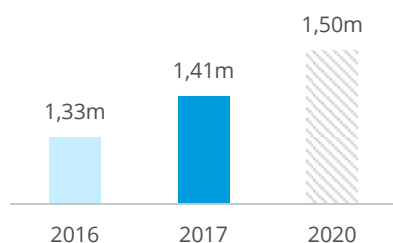
- Succesvolle pilot Eén-Tweetje-app; we bekijken nu hoe we dit project verder kunnen ontwikkelen
- Experimenten met startups en partners om klanten meer inzicht te geven in de ecologische en sociale impact van hun (betaal)gedrag
- Pilot met behulp van AI en de transactiedata van de klant waarmee we direct kunnen aangeven of een huis betaalbaar is

Voortgang langetermijndoelstellingen

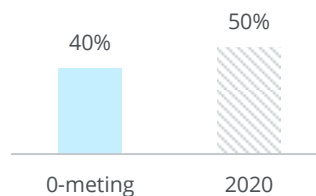
Klantgewogen NPS

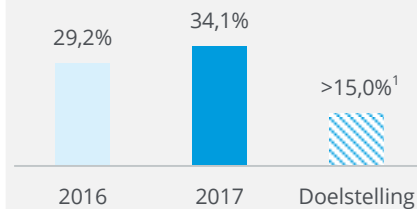
Betaalrekeningklanten

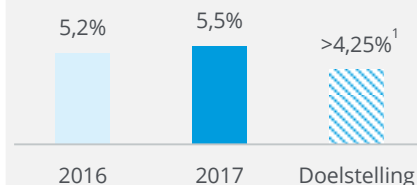
Barometer Financiële Onbezorgdheid

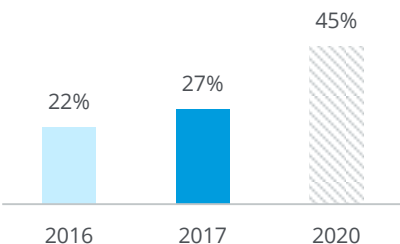
Tier 1-kernkapitaalratio

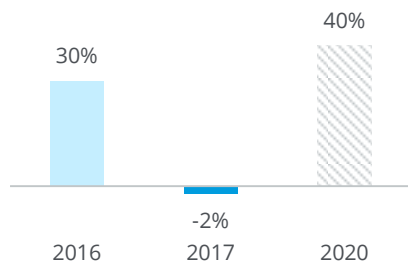
Leverage ratio

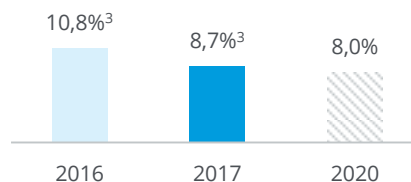
Klimaatneutrale balans

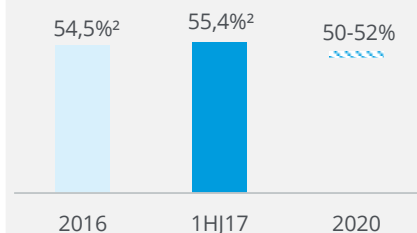
Medewerker NPS

REV

Efficiencyratio

[1] Doelstellingen voor de Tier 1-kernkapitaalratio en leverage ratio zijn elk jaar van toepassing [2] exclusief incidentele posten en wettelijke heffingen [3] exclusief incidentele posten

2. Commerciële ontwikkelingen

Algehele verbetering klanttevredenheidscijfers

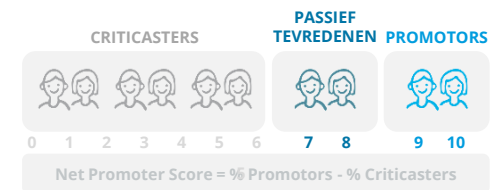
Net Promoter Score

(in %)

Merk	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Trend 2010-2017
SNS	-67	-33	-35	-39	-28	-26	-18	-13	
ASN Bank	+19	+34	+22	+19	+12	+19	+14	+17	
RegioBank	-33	-18	-8	-7	-7	+5	+2	+7	
BLG Wonen	--	--	--	-15	-14	-42	-29	-24	
Gewogen gemiddelde	-41	-16	-17	-21	-16	-12	-8	-3	

* Start BLG Wonen meting 1HJ13

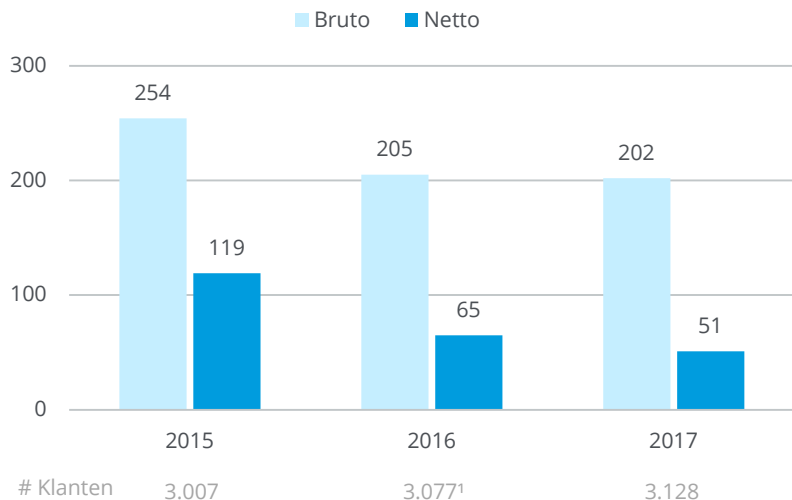
- In 2017 verbeterde onze klantgewogen NPS van -8 tot -3
- Bij SNS verbeterde de NPS van -18 naar -13 en bij BLG Wonen van -29 naar -24
- Bij RegioBank verbeterde de positieve NPS verder (van 2 naar 7)
- ASN Bank liet een lichte stijging zien tot een NPS van 17 (2016: 14) en heeft nog steeds een van de beste klanttevredenheidscijfers in de bankensector

Groei aantal klanten door stijging aantal betaalrekeningen

Ontwikkeling klanten

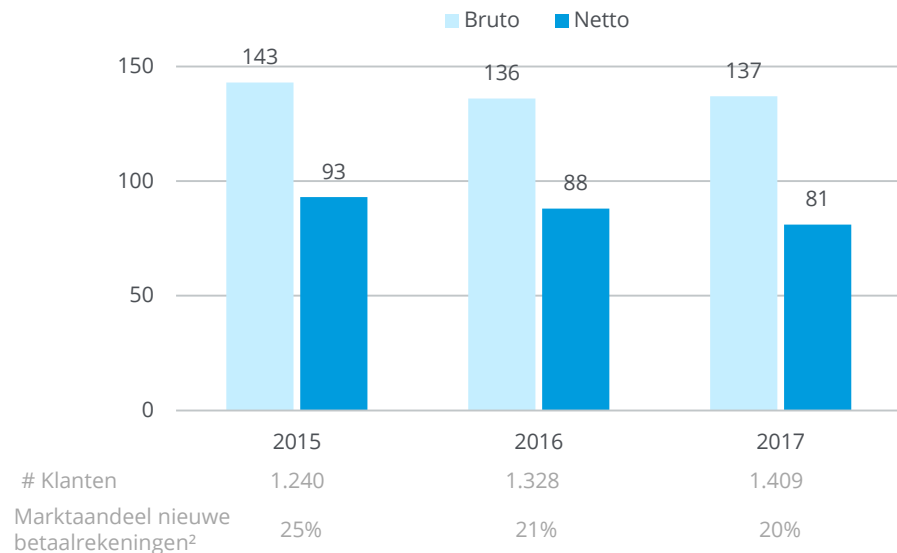
In duizenden

- In 2017 verwelkomden ASN Bank, BLG Wonen, RegioBank en SNS in totaal 202.000 nieuwe klanten
- Nettogroei van 51.000 lager dan in 2016, mede als gevolg van een lagere groei van het aantal spaarklanten. Dit was deels toe te schrijven aan het feit dat er geen grote marketingcampagnes liepen en aan een beperkte uitstroom van klanten na de stopzetting van de ZwitserlevenBank-propositie

Ontwikkeling klanten met een betaalrekening

In duizenden

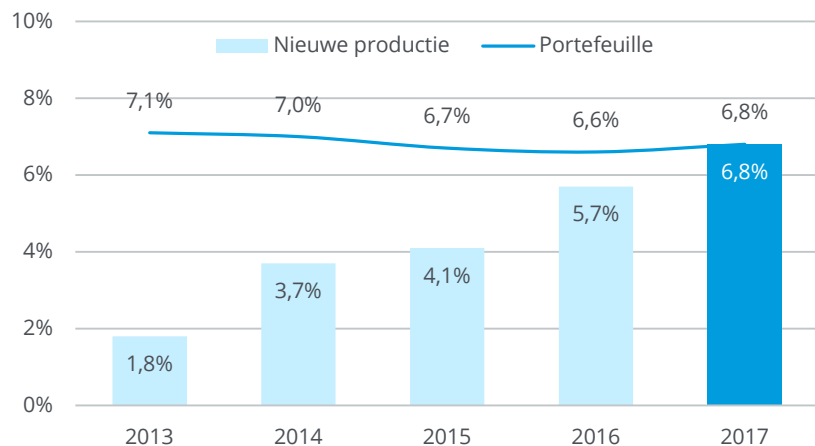
- 137.000 netto nieuwe klanten met een betaalrekening in 2017
- In 2017 werd 20% van de nieuwe betaalrekeningen in Nederland geopend bij één van onze merken: ASN Bank, RegioBank en SNS
- Marktaandeel betaalrekeningen gebaseerd op de totale portefeuille in Nederland circa 8%

[1] Inclusief een aanpassing (+5k) a.g.v. definitieveranderingen [2] marktonderzoek uitgevoerd door GfK, gebaseerd op Moving Annual Total (MAT)

Sterke groei in nieuwe hypotheekproductie; stabiel marktaandeel particuliere spaartegoeden

Marktaandeel particuliere hypotheek

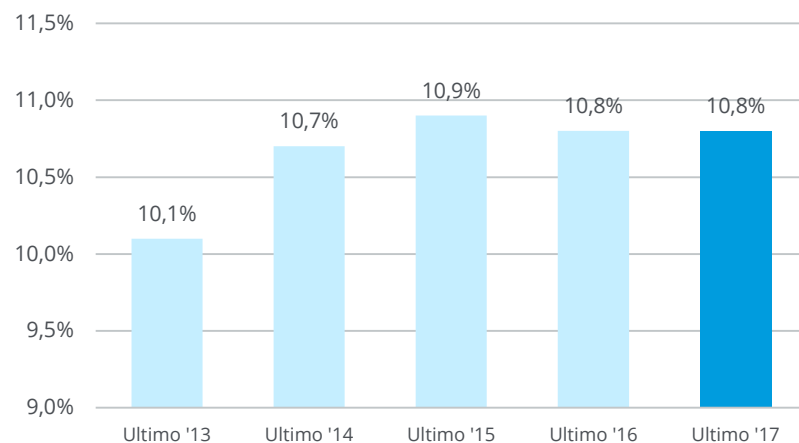
In %

- Nieuwe hypotheekproductie steeg naar € 5,2 mrd (+41%). In een groeiende markt steeg het marktaandeel naar 6,8%
- Op basis van de totale particuliere hypotheekportefeuille bleef het marktaandeel vrijwel stabiel op 6,8%

Marktaandeel particuliere spaartegoeden

In %

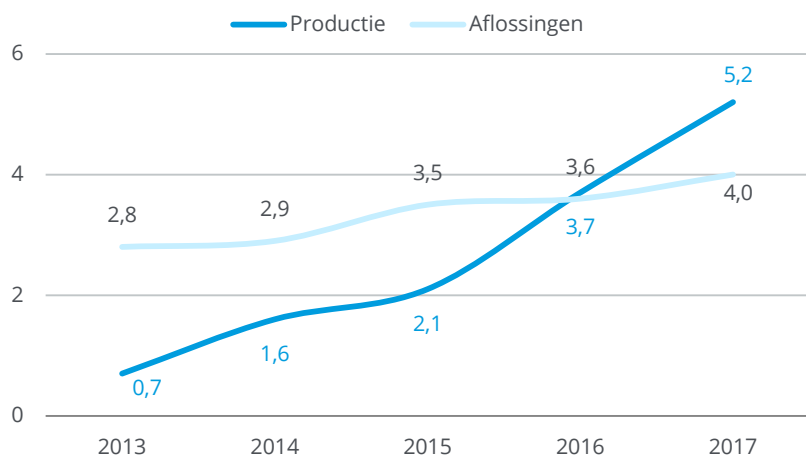
- Marktaandeel particuliere spaartegoeden bleef op 10,8%
- Particuliere spaartegoeden bleven gelijk ten opzichte van eind 2016 op € 36,6 mrd

[1] Marktaandeel particuliere spaartegoeden in juni en december 2016 gecorrigeerd als gevolg van een correctie van de totale Nederlandse spaartegoeden door DNB

Hypotheekproductie overtrof aflossingen; groei van de hypotheekportefeuille

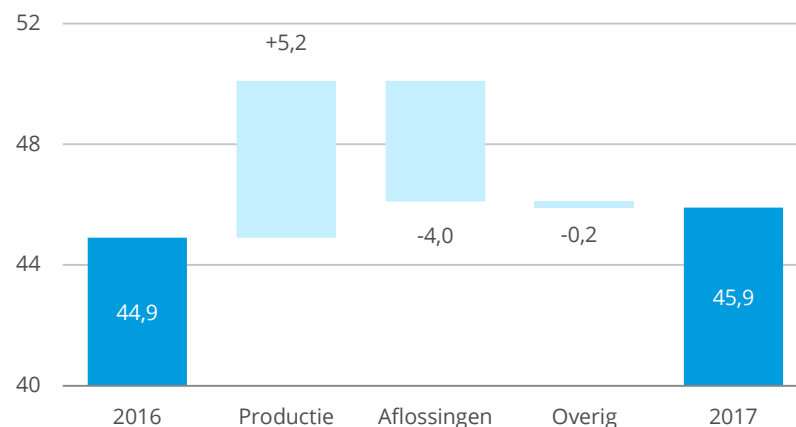
Hypotheekproductie t.o.v. aflossingen

In € miljarden

Ontwikkeling bruto hypotheekportefeuille 2017¹

In € miljarden

- Hypotheekproductie steeg naar € 5,2 mrd (+41%), het hoogste niveau van voorafgaande perioden
- Het totale aflossingsniveau van € 4,0 mrd is ten opzichte van 2016 (€ 3,6 mrd) iets gestegen, met name onder invloed van een stijging in het aantal verhuizingen
- Dankzij de toegenomen productie en het hoge niveau van klantbehoud, groeide de hypotheekportefeuille van de Volksbank van € 44,9 mrd ultimo 2016 tot € 45,9 mrd ultimo 2017
- De succesvolle inspanningen voor klantbehoud resulteerden in een hoog aantal renteherzieningen van bijna € 5,1 mrd (2016: bijna € 8,5 mrd)
- Inclusief de nieuwe hypotheekproductie, hypotheek met variabele rente en renteherzieningen is vanaf 2015 bijna 80% van de totale particuliere hypotheekportefeuille afgesloten tegen lagere rentes

[1] Productie en aflossingen exclusief hypotheekomzettingen

3. Financiële resultaten & vooruitzichten

Lagere gecorrigeerde nettowinst hoofdzakelijk door lagere vrijval kredietvoorzieningen; gecorrigeerd REV 8,7%, gebaseerd op zeer solide kapitaalpositie

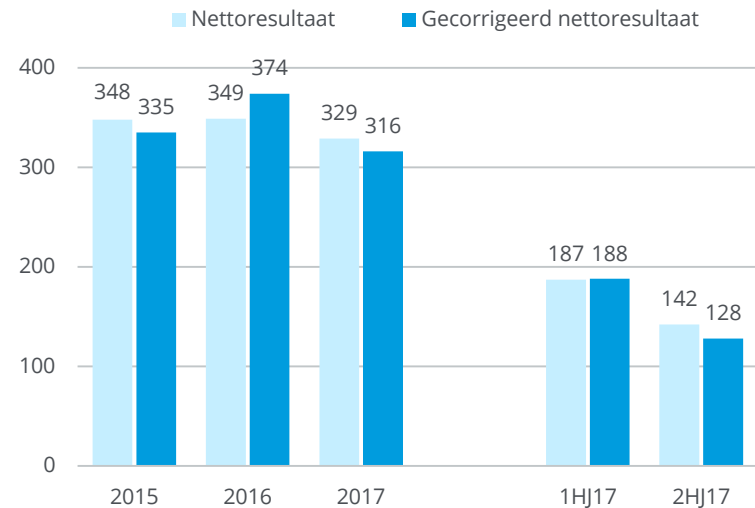
Resultaat¹

In € miljoenen

	2016	2017	1HJ17	2HJ17
Nettoresultaat	349	329	187	142
Reële waardemutaties van hypotheke en daaraan verbonden derivaten	(1)	13	(1)	14
Reorganisatievoorziening	(24)	--	--	--
Totaal incidentele posten	(25)	13	(1)	14
Gecor. nettoresultaat	374	316	188	128
Rendement op eigen vermogen	10,1%	9,1%	10,5%	7,8%
Gecor. rendement op eigen vermogen	10,8%	8,7%	10,5%	7,0%

Resultaat

In € miljoenen

- De nettowinst daalde 6% naar € 329 mln
- In 2017 daalde de gecorrigeerde nettowinst met € 58 mln tot € 316 mln, hoofdzakelijk gedreven door een € 44 mln lagere netto vrijval van voorzieningen voor leningen. Daarnaast daalden de totale gecorrigeerde baten met € 24 mln tot € 1.011 mln (-2%), waarvan bijna de helft was toe te schrijven aan de afwezigheid van baten van SNS Securities
- Het gecorrigeerd rendement op eigen vermogen, gebaseerd op een zeer solide kapitaalpositie, was 8,7%, een daling ten opzichte van 2016 (10,8%), als gevolg van zowel een lager gecorrigeerde nettowinst als een hoger gemiddeld eigen vermogen
- In 2HJ17 daalde de gecorrigeerde nettowinst tot € 128 mln, deels door lagere netto rentebaten en een lager resultaat uit beleggingen. Daarnaast was de netto vrijval van voorzieningen voor leningen fors lager en de effectieve belastingdruk hoger

[1] In 2017 heeft de Volksbank haar grondslagen aangepast inzake de verantwoording van ontvangen boeterente en opslagen voor rentemiddeling in verband met vervroegde aflossing van hypotheke. Resultaatverantwoording hiervan vindt nu plaats op basis van de oorspronkelijke resterende rentevaste looptijd in plaats van op de nieuwe rentevaste periode. Vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast. Deze stelselwijziging heeft een positieve impact op de netto rentebaten van € 26 mln in 2017 (€ 20 mln na belasting) en € 27 mln in 2016 (€ 20 mln na belasting)

Fractioneel lagere netto rentebaten; lichte verbetering van de rentemarge

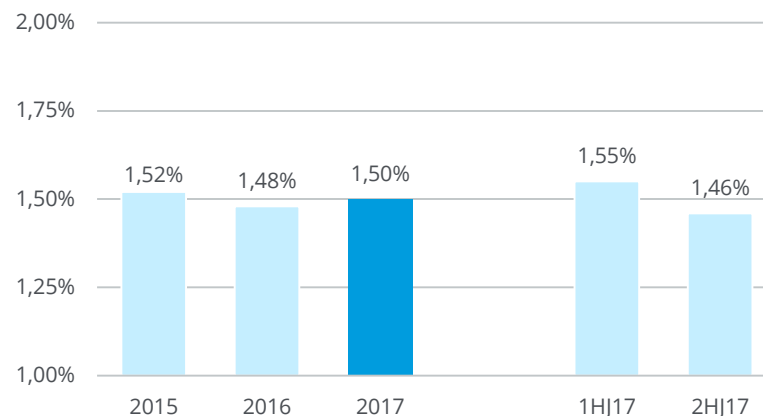
Baten

In € miljoenen

	2016	2017	1HJ17	2HJ17
Netto rentebaten	938	924	476	448
Netto provisie & beheervergoedingen	57	49	26	23
Resultaat uit beleggingen	57	41	29	12
Resultaat op financiële instrumenten	(20)	13	(2)	15
Overige operationele opbrengsten	2	1	--	1
Totaal baten	1,034	1,028	529	499
Incidentele posten	(1)	17	(1)	18
Gecorrigeerde baten	1,035	1,011	530	481

Rentemarge

(% van gemiddelde activa)

- De netto rentebaten daalden fractioneel met € 14 mln naar € 924 mln. Lagere rentelasten op spaartegoeden en kapitaalmarktfinanciering compenseerden bijna volledig de latere rentebaten uit hypotheke en de impact van hogere rentelasten verbonden aan derivaten
- De rentemarge verbeterde tot 150 bps (2016: 148 bps), toe te schrijven aan lagere gemiddelde activa
- De netto provisie en beheervergoedingen daalden met € 8 mln tot € 49 mln, waarbij hogere ontvangen beheervergoedingen meer dan teniet werden gedaan door een gewijzigde classificatie van door RegioBank betaalde distributievergoedingen en de afwezigheid van provisies van SNS Securities
- Het resultaat uit beleggingen daalde met € 16 mln tot € 41 mln, grotendeels door de afwezigheid van een in 2016 gerealiseerde bate van € 10 mln uit de verkoop van een belang in VISA Europe Ltd.
- Het resultaat op financiële instrumenten verbeterde met € 33 mln tot € 13 mln. Hiervan was € 18 mln toe te schrijven aan een omslag in reële waardeveranderingen op voormalige DBV-hypotheke en daaraan verbonden derivaten en het overige aan de herwaardering van in eerdere jaren teruggekochte financieringen
- Lagere netto rentebaten in 2HJ17 vs 1HJ17, wegens hogere rentelasten van derivaten voor de sturing van de duration en lagere rentebaten op hypotheke

Lichte daling gecorrigeerde operationele lasten dankzij positieve effecten van efficiencymaatregelen, ondanks hogere dotaties aan niet-kredietrisico gerelateerde voorzieningen

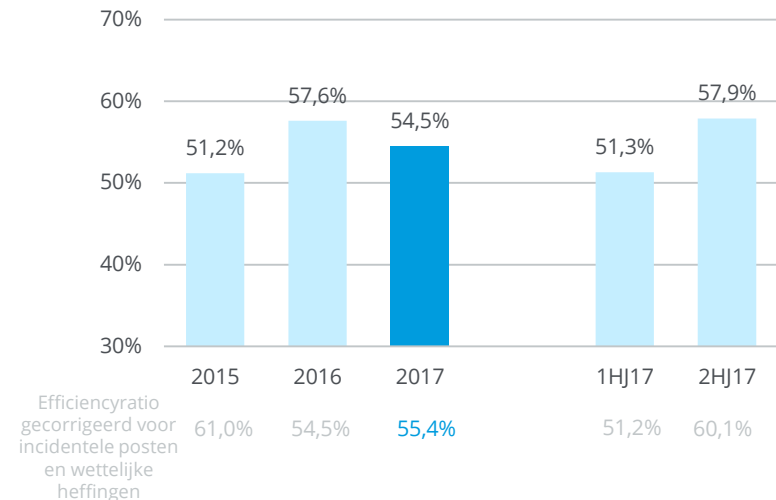
Operationele lasten

In € miljoenen

	2016	2017	1HJ17	2HJ17
Totale operationele lasten	642	603	299	304
Dotatie reorganisatievoorziening	32	--	--	--
Wettelijke heffingen	46	43	28	15
Gecor. operationele lasten	564	560	271	289
Aantal fte's	4.005	3.945	3.961	3.945
Interne fte's	3.354	3.231	3.288	3.231
Externe fte's	651	714	673	714

Efficiëncyratio gecorrigeerd voor wettelijke heffingen

In %

- De totale operationele lasten daalden met € 39 mln naar € 603 mln (-6%), voornamelijk door een incidentele dotatie van € 32 mln aan de reorganisatievoorziening in 2016
- Gecorrigeerde operationele lasten daalden met € 4 mln tot € 560 mln (-1%) gedreven door de eerste positieve effecten van efficiencymaatregelen, ondanks een dotatie van € 20 mln aan niet-kredietrisico gerelateerde voorzieningen (2016: € 1 mln)
- Niet-kredietrisico gerelateerde voorzieningen bestonden voornamelijk uit additionele reorganisatielasten (€ 8 mln) en kosten gerelateerd aan het helpen van verschillende particuliere klanten met hypothecaire of overige leningen
- In 2HJ17 stegen de gecorrigeerde operationele lasten met € 18 mln vs 1HJ17 naar € 289 mln, als gevolg van geplande marketing- en advieskosten in 2HJ17 en additionele kosten voor transactiemonitoring / andere compliance gerelateerde projecten

[1] In de tweede helft van 2016 nam de Volksbank een grote reorganisatievoorziening van € 32 mln die als een incidentele post wordt verantwoord. De relatief kleine dotaties en vrijvallen in de overige periodes worden niet als incidentele posten verantwoord

Lagere vrijval van voorzieningen voor leningen; sterke daling van hypotheek in achterstand

Bijzondere waardeverminderingen

In € miljoenen

	2016	2017	1H17	2H17
Particuliere hypotheek	-65	-21	-18	-3
Mkb-kredieten	-2	-9	-3	-6
Overige	-2	6	1	5
Totaal bijz. waardeverminderingen	-68	-24	-20	-4
Risicokosten particuliere hypotheek	-0,15%	-0,05%	-0,08%	-0,02%
Risicokosten totale leningen	-0,14%	-0,05%	-0,08%	-0,01%

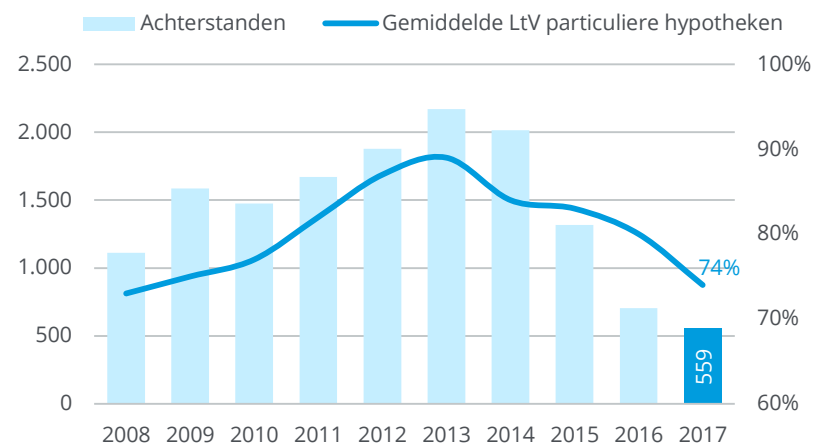
Particuliere hypotheek

Ratio's

	2016	1H17	2017
Hyp. in achterstand als % bruto leningen	1,5%	1,2%	1,2%
Impaired ratio	0,9%	0,7%	0,6%
Voorzieningen als % bruto leningen	0,25%	0,19%	0,16%
Dekkingsgraad	19,0%	17,4%	15,8%
Gemiddelde LtV	80%	77%	74%

Particuliere hypotheek in achterstand, gemiddelde LtV

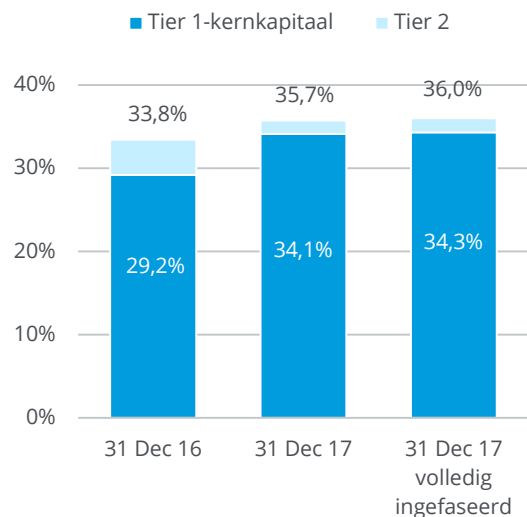
(in € miljoenen L-as; LtV R-as)

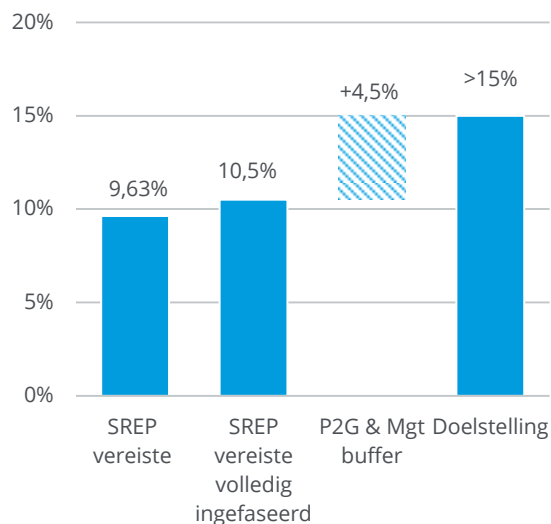
- Verbeterende macro-economische omstandigheden en de verdere stijging van de huizenprijzen hadden nog altijd een positief effect op de bijzondere waardeverminderingen, resulterend in een netto vrijval van € 24 mln
- De voortdurende inspanningen van de afdeling Bijzonder Beheer en de strengere acceptatiecriteria voor hypotheek in de afgelopen jaren droegen bij aan de aanhoudende daling van particuliere hypotheek in achterstand, hoewel geleidelijker dan in 2016
- Daling particuliere hypotheek in achterstand (vanaf 1 dag) van € 0,7 mrd naar € 0,6 mrd, 1,2% van bruto leningen. Voorziene defaultleningen daalden van € 0,4 mrd naar € 0,3 mrd, 0,6% van bruto leningen (impaired ratio)

Zeer solide kapitaalpositie; voorgestelde dividenduitkering van € 190 mln, een pay-out ratio van 60%

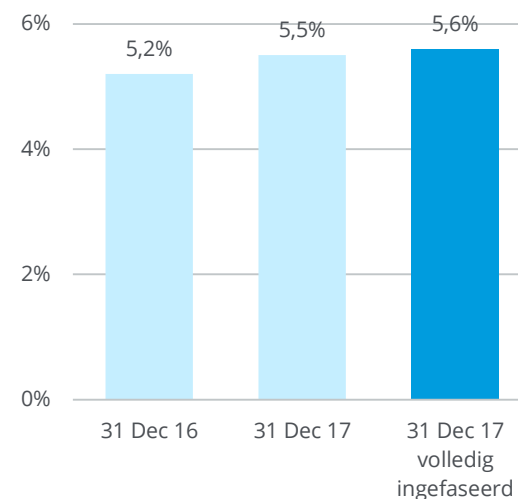
Totaal kapitaalratio

2018 SREP kapitaaleis vs doelstelling

Leverage ratio

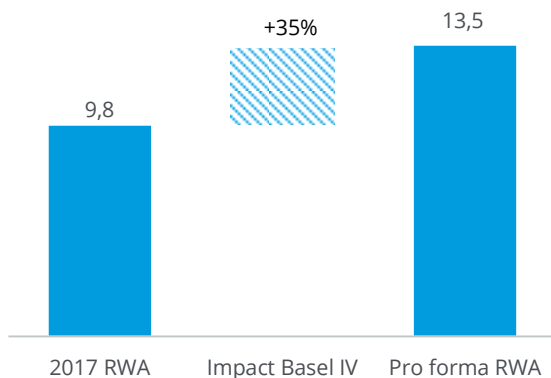

- De transitionele Tier 1-kernkapitaalratio van de Volksbank steeg naar 34,1%, van 29,2% ultimo 2016, gedreven door een toename in Tier 1-kernkapitaal en een daling in risicogewogen activa
- De RWA daalden naar € 9,8 miljard, vergeleken met € 10,8 mrd ultimo 2016. De gemiddelde risicoweging van de particuliere hypotheek daalde verder tot 13,5%
- De doelstelling voor de Tier1-kernkapitaalratio van ten minste 15% omvat bovenop de SREP-eis van 10,5% een Pillar 2 Guidance en ruime managementbuffer
- De transitionele leverage ratio steeg van 5,2% ultimo 2016 naar 5,5%
- Voorgestelde dividenduitkering van € 190 mln aan NLFI, corresponderend met een pay-out ratio van 60% (2016: € 135 mln; 41%)

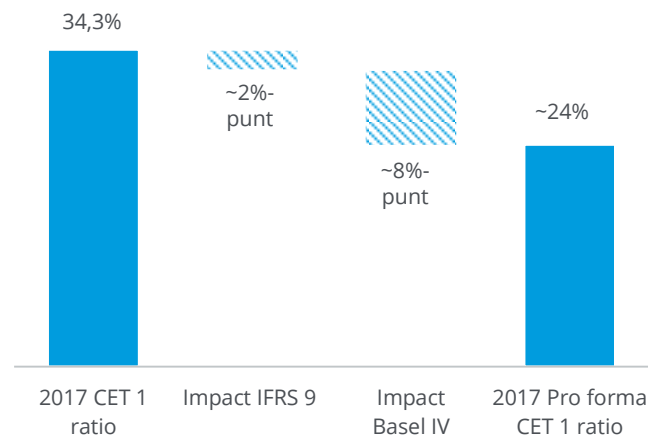
De sterke kapitaalpositie van de Volksbank is ruim voldoende om de impact van Basel IV en IFRS 9 op te vangen

Impact Basel IV op RWA

In € miljarden

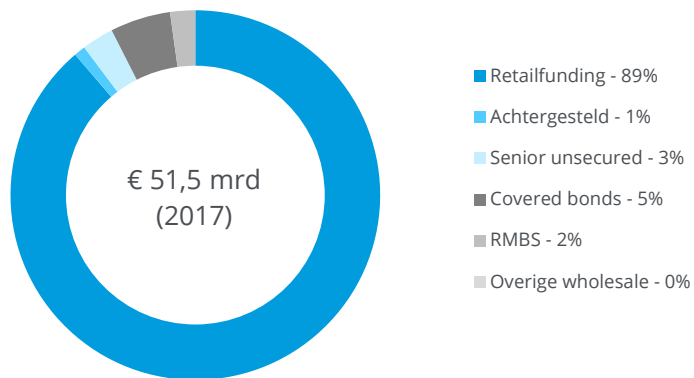
Impact IFRS 9 en Basel IV op Tier1-kernkapitaalratio

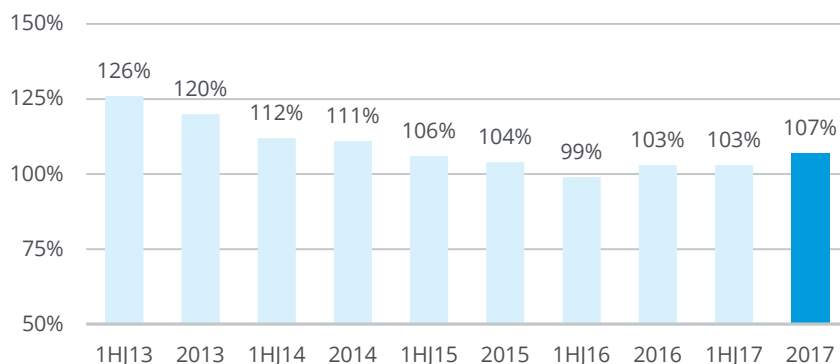
- Op basis van de balanspositie per ultimo 2017 schatten we dat de RWA met ongeveer 35% zal stijgen door Basel IV. Deze schatting is gebaseerd op de volgende assumpties: 1) loan splitting voor particuliere hypotheek, 2) de toepassing van NHG als kredietrisico mitigerende maatregel en 3) de aanname dat 90% van de particuliere hypotheek voldoet aan de documentatievereisten
- Een toename van 35% van RWA correspondeert met een daling van de Tier1-kernkapitaalratio van ruim 8%-punt
- Verwachte impact van IFRS 9 op de Tier1-kernkapitaalratio van ongeveer -2%-punt door:
 - reclassificatie voormalige DBV-hypotheek van reële waarde naar geamortiseerde kostprijs (-1,2%),
 - herbeoordeling deel liquiditeitsportefeuille (-0,8%)
 - en een stijging van kredietvoorzieningen voor leningen (-0,1%)
- De 2017 pro forma Tier1-kernkapitaalratio inclusief de impact van IFRS en Basel IV van ongeveer 24%, is ruim boven onze interne doelstelling van ten minste 15%
- Aankomend jaar onderzoeken we of er een aanleiding is om onze kapitaaldoelstelling te herzien, met name op grond van de gecombineerde impact op onze kapitaalratio's van Basel IV, de TRIM (Targeted Review Internal Model) uitkomsten en de impact van IFRS 9 op stress-testing

Funding & liquiditeit

Funding mix

Loan-to-Deposit ratio¹

[1] De Loan-to-Deposit ratio is berekend door retailleningen te delen door retailfinancieringen. Vanaf 30 juni 2017 worden de retailleningen gecorrigeerd voor reële waardeaanpassingen als gevolg van hedge accounting. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

Liquiditeitspositie

In € miljoenen

	2015	2016	1HJ17	2017
Kaspositie	2.447	2.816	3.314	3.753
Staatsobligaties	3.762	2.713	2.563	1.600
Regionale/lokale overheden & supranationals	702	755	805	850
Overige liquide activa	413	351	377	421
Beleembare interne RMBS	4.812	3.898	4.777	3.968
Totaal liquide activa	12.136	10.533	11.836	10.592

- Verdere toename retailfunding in 2017 (86% ultimo 2016)
- Loan-to-Deposit ratio steeg naar 107%
- Liquiditeitspositie bleef hoog
- LCR and NSFR ruim boven 100%
- Verhoging credit ratings voor senior unsecured schuld naar A- bij S&P en Fitch

Vooruitzichten

- Naar verwachting zal de economische groei in Nederland voor 2018 robuust blijven, alhoewel het groeitempo waarschijnlijk iets zal afnemen. De hogere inflatie en rentetarieven kunnen een lichte rem op de consumptiegroei zetten. Zowel de groei van de werkgelegenheid als de daling van de werkloosheid nemen naar verwachting iets af. De huizenmarkt blijft solide, maar het hoge aantal transacties kan iets dalen
- Het aantal klanten met een achterstand op hun hypotheek of mkb-lening zal naar verwachting verder dalen. Door de positieve macro-economische ontwikkelingen in combinatie met een aanhoudende stijging van huizenprijzen zullen de bijzondere waardeverminderingen op leningen naar verwachting beperkt blijven. Echter, een vrijval van voorzieningen voor leningen zoals in 2016 en 2017 wordt voor 2018 niet verwacht. Als gevolg van de implementatie van IFRS 9 verwachten we bovendien dat de bijzondere waardeverminderingen een volatieler beeld zullen vertonen
- Netto rentebaten zullen naar verwachting enigszins lager zijn dan in 2017, onder meer wegens lagere ontvangen boeterentes
- De verwachte daling van de totale operationele lasten zal in 2018 naar verwachting niet volledig de lagere rentebaten en de omslag in bijzondere waardeverminderingen van leningen kunnen compenseren

Alles bijeengenomen is de verwachting dat het nettoresultaat in 2018 lager zal zijn dan in 2017

de volksbank

Bezoekadres

Hojel City Center
A-gebouw
Croeselaan 1
3521 BJ Utrecht

Postadres

Postbus 8444
3503 RK Utrecht

